

CZU 342.9:351.74

DOI 10.5281/zenodo.4320556

CHITANȚA DE ÎNCASARE A AMENZII CONTRAVENȚIONALE APLICATĂ LA FAȚA LOCULUI

Vasile ZAVATIN,
doctor în drept, conferențiar universitar

O altă procedură simplificată care exclude necesitatea de a consemna diferite acțiuni procesuale în cadrul procedurilor contravenționale este cea în care contravenientul este de acord să plătească amenda pe loc contra unei chitanțe de încasare.

Utilizarea chitanței de încasare a amenzii la locul constatării faptei are mai multe beneficii și facilități atât pentru contravenient, cât și pentru întregul proces contravențional. Analizând reglementările normative în acest sens, constatăm că principiul legalității este afectat de numeroase curențe tehnico-legislative care în viziunea noastră face ca legea contravențională să fie una caducă.

Cuvinte-cheie: chitanță, procedură simplificată, amendă, contravenient, recunoașterea vinii, agent constatator, legea contravențională.

Introducere. În contextul procedurii contravenționale, legiuitorul a prevăzut și anumite proceduri simplificate care au menirea, în anumite condiții, de a simplifica procedurile de soluționare a cauzelor contravenționale. Una dintre procedurile simplificate care exclude necesitatea de a consemna diferite acțiuni procesuale este cea în care contravenientul este de acord să plătească amenda pe loc contra unei chitanțe de încasare.

Utilizarea chitanței de încasare a amenzii la locul constatării faptei are mai multe beneficii și facilități atât pentru contravenient, cât și pentru întregul proces contravențional, bazat pe respectarea drepturilor omului la libera circulație:

RECEIPT OF A CONTRAVENTION FINE APPLIED ON THE SPOT

Vasile ZAVATIN,
PhD, associate professor

Another simplified procedure that excludes the need to file different procedural actions in contravention proceedings is that in which the offender agrees to pay the fine on the spot against a receipt.

The use of the receipt of the fine at the place of finding the deed has several benefits and facilities for both the offender and the entire contravention process. Analyzing the normative regulations in this sense, we find that the principle of legality is affected by numerous technical-legislative deficiencies that in our view make the contravention law a lapsed one.

Keywords: receipt, simplified procedure, fine, contravention, recognition of guilt, finding agent, contravention law.

Introduction. In the context of the contravention procedure, the legislator also provided for certain simplified procedures which are intended, under certain conditions, to simplify the procedures for solving the contravention cases. One of the simplified procedures that excludes the need to record various procedural actions is the one in which the offender agrees to pay the fine on the spot against the receipt.

The use of fine collection receipt at the place of the deed finding has several benefits and facilities both for the offender and for the entire contravention process, based on the observance of human rights to free movement:

- reducing the time to document the con-

– reducerea timpului de documentare a contravenției, ceea ce va permite călătorilor să continue deplasarea, inclusiv în situația când călătoresc cu trenul, autocarul, avionul etc., necreând dificultăți celorlalți pasageri aflați în trafic, inclusiv îi va scuti de deplasarea către ghișeele băncii pentru achitarea amenzii;

– excluderea situațiilor când contravenientul va fi atras în procesul de achitare silită a amenzii contravenționale prin intermediul executorului judecătoresc, ceea ce presupune încasări suplimentare efectuate de către executorii judecătorești;

– micșorarea numărului de amenzi neachitate, în situațiile în care contravenientul este străin sau persoană stabilită cu traiul în stânga râului Nistru, deoarece în cazurile de lipsă de competență teritorială stabilită în art. 30 din Codul de executare, executorii judecătorești refuză executarea amenzii, restituind deciziile de aplicare a amenzilor [7].

În procesul studiului dat au fost utilizate următoarele metode de cercetare științifică: analiza sistemică, analiza logică, analiza comparativă, sinteza și clasificarea. Materialele folosite sunt: actele legislative și cele normative ale Republicii Moldova în domeniu, doctrina juridică națională și alte studii.

Rezultate obținute și discuții. Baza juridică pentru încasarea amenzilor la locul constatării contravențiilor este stabilită de Codul contravențional al RM [1, art. 447], precum și de Hotărârea Guvernului nr. 294 din 17 martie 1998 [3].

Totodată ținem să menționăm că în data de 5 mai 2017, Ministerul Afacerilor Interne a emis ordinul nr.118 [5], care este continuitatea procesului de implementare a mecanismului de încasare a amenzii contra chitanței și derivă din pct.2 al HG nr. 1273 din 23.11.2016 [2].

Ulterior la data de 23.02.2018 a fost aprobat Ordinul MAI nr. 51 cu privire la aprobarea Regulamentului privind mecanismul de colectare, gestionare și termenul de virare la bugetul de stat a amenzilor încasate la locul constatării contravenției [4].

Conform actelor normative, chitanța de în-

travențion, which will allow passengers to continue traveling, including when traveling by train, bus, plane, etc., without creating difficulties for the passengers in traffic, including exemption from traveling to bank counters to pay the fine;

- exclusion of the situations when the offender will be attracted in the process of forced payment of the contravention fine through the bailiff, which implies additional receipts made by the bailiff;

- reducing the number of the unpaid fines, in situations when the offender is a foreigner or a person settled on the left bank of the River Dniester, because in cases of lack of territorial jurisdiction established in Art.30 of the Execution Code, bailiffs refuse to enforce the fine, being returned the decisions to apply the fines [7].

The following methods of scientific research were used in the process of this study: systemic analysis, logical analysis, comparative analysis, synthesis and classification. The materials used are: legislative and normative acts of the Republic of Moldova in the field, national legal doctrine and other studies.

Results obtained and discussions. The legal basis for the collection of fines at the place of the contravention's ascertaining is established by the Contravention Code of the Republic of Moldova [1, Art. 447], as well as by the Government Decision No. 294 from March 17, 1998 [3].

At the same time, we would like to mention that on May 5, 2017, the Ministry of Internal Affairs issued the order No.118 [5], which is the continuity of the implementation process of the mechanism for collecting the fine against receipt and derives from point 2. of GD No. 1273 from 23.11.2016 [2].

Subsequently, on 23.02.2018, the MIA order No.51 on the approval of the Regulation on the mechanism for collecting, managing and the deadline for transferring to the state budget the fines collected at the place of contravention's ascertaining, was approved [4].

According to the normative acts, the receipt for the collection of the fine at the place of contravention's ascertaining is defining as "standardized form of primary document with special

casare a amenzii la locul constatării contravenției este definită drept „formular tipizat de document primar cu regim special de strictă evidență, completat și eliberat la locul constatării contravenției, de către agenții constatatori din cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne, care confirmă plata amenzilor și exclude necesitatea întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție” [5].

Sunt în drept să dețină și să utilizeze formularele chitanței agenții constatatori din cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne, cu drept de constatare și examinare a cauzelor contravenționale

Totuși se consideră că achitarea amenzii la locul constatării contravenției contra chitanță este un drept al contravenientului și nu o obligație a acestuia. La fel, contravenientul păstrează dreptul de a achita amenda benevol prin ghișeele băncilor, iar dacă nu este de acord cu sancțiunea aplicată contravenientul are dreptul în termen de 15 zile să conteste decizia agentului constator în temeiul art. 448 Cod contravențional. Refuzul de a achita amenda contra chitanței nu constituie vreo anumită faptă ilegală care să atragă după sine anumite consecințe juridice (sancțiuni sau măsuri de constrângere) [6, p. 110].

Referindu-ne la modalitatea de aplicare a chitanței, putem menționa că aceasta se eliberează numai pentru o amendă încasată. În chitanță se indică suma integrală a amenzii, cu informarea contravenientului despre dreptul de a achita jumătate din amenda stabilită, conform prevederilor art. 34 alin. (3) din Codul contravențional [1].

Chitanța nu se eliberează în cazul în care:

- 1) prin contravenție s-a cauzat un prejudiciu material;
- 2) există corpuri delictive pasibile de confiscare conform Codului contravențional sau Codului de procedură penală;
- 3) sunt constatate contravențiile prevăzute de art. 220- 226 și 228-245 din Codul contravențional [1];
- 4) sunt constatate contravenții examinarea cărora nu este în competența subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne.

Până la întocmirea chitanței, agentul con-

regime of strict evidence, completed and issued at the place of finding the contravention, by the ascertaining agents within the subdivisions of the Ministry of Internal Affairs, which confirms the payment of fines and excludes the need to draw up the report on the contravention” [5].

The ascertaining agents within the subdivisions of the Ministry of Internal Affairs, with the right to ascertain and examine the contravention cases, are entitled to own and use the forms of the receipt.

However, it is considered that the payment of the fine at the place of finding the contravention against the receipt is a right of the offender and not an obligation of the offender. Likewise, the offender retain the right to pay the fine voluntarily through the counters of banks, and if he does not agree with the sanction applied, the offender has the right within 15 days to challenge the decision of the ascertaining agent according to Art. 448 of the Contravention Code. Refusal to pay the fine against the receipt does not constitute a certain unlawful act which entails certain legal consequences (sanctions or coercive measures) [6, p. 110].

Referring to the application of the receipt, we can mention that it is issued only for the fine collected. The receipt indicates the full amount of the fine, informing the offender about the right to pay half of the established fine, according to the provisions of Art.34 par. (3) of the Contravention Code [1].

The receipt is not issued if:

- 1) a misdemeanor caused material damage;
- 2) there are physical evidences liable to confiscation under the Contravention Code or the Criminal Procedure Code;
- 3) there were found contraventions provided by Art. 220 – 226 and 228 – 245 of the Contravention Code [1];
- 4) there were found contraventions, the examination of which is not within the competence of the subdivisions of the Ministry of Internal Affairs.

Until the receipt is issued, the ascertaining agent has the task of ensuring that the offender has sufficient funds, necessary for the payment of the fine, by presenting them.

statator are sarcina de a se asigura că contravenientul deține suficiente mijloace bănești, necesare pentru plata amenzii, prin prezentarea acestora.

Amenda se percepe în numerar doar în moneda națională a Republicii Moldova (bancnotele și monedele metalice aflate în circulație, emise de către Banca Națională a Moldovei).

Suma amenzii încasate de către agentul constatator se virează la bugetul de stat.

Agentul constatator depune suma amenzii, încasate în numerar de la contravenient, la prestatorii de servicii de plată cu care Ministerul Finanțelor are încheiate contracte în baza legii bugetului de stat pentru anul în curs.

După întocmirea chitanței și încasarea sumei amenzii, agentul constatator, în prezența contravenientului, împachetează în plicul atașat la chitanță primul exemplar al chitanței și suma de bani încasată ca amendă. Plicul conține pe recto ștampila umedă a autorității din care face parte agentul constatator.

Agentul constatator care a împachetat plicul asigură integritatea acestuia până la deschidere în prezența reprezentantului prestatorului de servicii de plată, în scopul depunerii mijloacelor bănești provenite din amenzi.

Mijloacele bănești provenite din amenzi se depun la prestatorul de servicii de plată, nu mai târziu de ziua următoare a zilei în care acestea au fost încasate sau în următoarea zi lucrătoare, cu prezentarea Borderoului de depunere a mijloacelor bănești în numerar, ridicate de la contravenient de către agentul constatator, completat.

Agenții constatatori înregistrează într-un registru special datele cu privire la utilizarea formularelor chitanțelor conform destinației.

Pe chitanțele completate cu greșeli, radieri, corectări și alte înregistrări nepermise se efectuează înscrierea „deteriorat”. Acestea se prezintă persoanei responsabile de evidența, păstrarea și eliberarea chitanțelor, care asigură publicarea în Monitorul Oficial a denumirii, numărului și seriei pentru a se aduce la cunoștință nevalabilitatea lor și, respectiv, scoaterea din evidență a acestora.

Agenții constatatori sunt obligați să restituie exemplarele chitanțelor greșit completate. Ambele exemplare se predau conform procedurilor

The fine is collected in cash only in the national currency of the Republic of Moldova (banknotes and coins in circulation, issued by the National Bank of Moldova).

The amount of the fine collected by the ascertaining agent is transferred to the state budget.

The ascertaining agent deposits the amount of the fine, collected in cash from the offender, to the payment service providers with which the Ministry of Finance has concluded contracts based on the law of state budget for the current year.

After drawing up the receipt and collecting the amount of the fine, the ascertaining agent, in the presence of the offender, packs in the envelope attached to the receipt the first copy of the receipt and the amount of money collected as a fine. The envelope shall bear on the front the wet stamp of the authority to which the ascertaining agent belongs.

The ascertaining agent who packed the envelope shall ensure its integrity until the opening in the presence of the representative of the payment service provider, for the purpose of depositing the funds resulting from the fines.

The money from the fines shall be deposited at the payment service provider, not later than the day following the day in which they were collected or on the next working day, with presentation of the completed Cash Deposit Schedule, collected from the offender by the ascertaining agent.

The ascertaining agents shall record in a special register the data on the use of the receipt forms according to the destination.

On the receipts completed with errors, erasures, corrections and other unauthorized entries shall be made the notification “damaged”. They shall be submitted to the person responsible for recording, keeping and issuing the receipts, who shall ensure that their name, number and serial number are published in the Official Gazette in order to inform them of their invalidity and respectively, extracting them from the evidence.

Ascertaining agents are obliged to return copies of incorrectly completed receipts. Both copies are handed over according to the established procedure.

stabilite.

Procedura aplicării amenzii contravenționale contra unei chitanțe de încasare este una binevenită și într-adevăr în anumite situații facilitează și simplifică procesul de soluționare a cauzei contravenționale, dar nu putem să nu punem în discuție lacunele tehnico-legislative identificate și la acest capitol.

În acest context, ținem să menționăm că în urma modificărilor operate în legea contravențională nu au fost ajustate toate prevederile, fapt ce a determinat anumite neconcordanțe.

Astfel, în conformitate cu art. 447 alin. (1), „În cazul prevăzut la art.446 alin.(1) lit. a), contravenientul plătește amendă, aplicată de agentul constatator, contra unei chitanțe de încasare care va conține...”, dacă analizăm prevederile de la art. 446, constatăm, în primul rând, că această normă nu este divizată în alineate ci conține doar litere, în al doilea rând, lit. a) a aceleiași legi „În cazul constatării unei fapte contravenționale, agentul constatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenție: a) dacă răspunderea contravențională a fost înlăturată conform art. 20-311”, iar art. 20-311 conține prevederi cu referire la cauzele care înlătură caracterul contravențional al faptei și cauzele care înlătură răspunderea contravențională. În această ordine de idei, rezultă că în cazul în care este înlăturat caracterul contravențional al faptei sau răspunderea contravențională agentul constatator este în drept să aplice amendă cu eliberarea chitanței. Lacuna identificată este una gravă care determină ca toate prevederile din legea contravențională cu referire la aplicarea amenzii contravenționale să fie caduce.

În concluzie, paradoxal este faptul că aproximativ din anul 2019, din anumite surse din cadrul MAI ne-a fost comunicat că procedura aplicării amenzii contra chitanței de încasare este aplicată de către agenții constatori din cadrul Poliției de Frontieră. În acest context, apare întrebarea: „Care sunt prevederile legale?”, dacă legea contravențională este „impotentă” în acest sens.

Prin urmare, considerăm că norma contravențională de la art. 447 Cod contravențional al RM „Chitanța de încasa-

The procedure of applying the contravention fine against a collection receipt is a welcome one and indeed in certain situations it facilitates and simplifies the process of solving the contravention case, but it is necessary to discuss the technical-legislative gaps identified in this chapter as well.

In this context, we would like to mention that as a result of the changes made in the contravention law, not all the provisions have been adjusted, which has determined certain inconsistencies.

Thus, according to Art. 447 par. (1) “In the case provided in Art.446 par.(1) letter a), the offender pays the fine, applied by the ascertaining agent, against the receipt that will contain...”, if we analyze the provisions of Art.446, firstly we find that this norm is not divided into paragraphs, containing only letters, and secondly, letter a) of the same law “In case of finding a contravention deed, the ascertaining agent does not conclude a report on the contravention: a) if the contravention liability has been removed according to Art. 20–311” and Art. 20-311 contain provisions regarding the cases that remove the contravention character of the deed and the cases that remove the contravention liability. In this context, it results that the contravention character of the deed or the contravention liability is removed; the ascertaining agent is entitled to apply a fine upon issuance of the receipt. The identified gap is a serious one that determines that all the provisions of the contravention law regarding the application of the contravention fine are expired.

In conclusion, it is paradoxical that approximately in 2019, from certain sources within the Ministry of Internal Affairs, we were informed that the procedure for applying the fine against the collection receipt is applied by the Border Police ascertaining agents. In this context, appears the question “What are the legal provisions?” if the contravention law is “impotent” in this respect.

Therefore, we consider that the contravention norm from Art. 447 of the Contravention Code of the Republic of Moldova “Receipt of the fine at the contravention spot” should be

re a amenzii la locul constatării contravenției” ar trebui să fie inclusă în capitolul VII Cod contravențional al RM „Proceduri simplificate de constatare și examinare a contravenției”. Astfel, se propune să fie introdusă o nouă prevedere inclusă la alin. (4) al art. 4511 cu următorul conținut: „În cazul tragerii la răspundere contravențională în condițiile alin.(1) dacă persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional acceptă, poate achita amenda pe loc contra unei chitanțe de încasare”.

Ulterior se mai propune introducerea alin. (5), (6) și (7) la art. 4511 în conținutul căruia să fie descrise condițiile de aplicare și conținutul chitanței aplicate, după cum urmează: „(5) Chitanța de încasare care va conține:

- a) data, ora și locul de efectuare a plății;
- b) numele, prenumele și domiciliul persoanei sancționate;
- c) numele, prenumele și calitatea agentului constator, autoritatea pe care o reprezintă;
- d) norma contravențională în al cărei temei este aplicată sancțiunea;
- e) suma amenzii;
- f) semnăturile părților.

(6) Chitanța de încasare a amenzii contravenționale se înmânează persoanei sancționate, faptul înmânării menționându-se în copia de chitanță.

(7) Chitanța de încasare a amenzii contravenționale este un document de strictă evidență. Modul de evidență, de păstrare și de eliberare a chitanțelor de către agenții constatori se stabilește printr-un regulament aprobat de Guvern”.

included in the chapter VII of the Contravention Code of the Republic of Moldova “Simplified procedures for finding and examining the contravention”. Thus, it is proposed to introduce a new provision included in par. (4) of Art. 4511 with the following content “In case of liability for the contravention under the conditions of paragraph (1) if the person in respect to whom the contravention process has been initiated accepts, he may pay the fine on the spot against a receipt of collection.”

Subsequently, it is proposed to introduce paragraphs (5), (6) and (7) for Art. 4511 in the content of which to describe the conditions of application and the content of the receipt applied, as follows “(5) Receipts that will contain:

- a) date, time and place of payment;
- b) name, surname and domicile of the sanctioned person;
- c) name, surname and quality of the ascertaining agent, the authority he represents;
- d) the contravention norm on the basis of which the sanction is applied;
- e) the amount of the fine;
- f) signatures of the parties.

(6) The receipt for the collection of the contravention fine is handed over to the sanctioned person, the fact of handing over being mentioned in the copy of the receipt.

(7) The receipt for the fine is a document of strict evidence. The manner of recording, keeping and issuing receipts by the ascertaining agents is established by a regulation approved by the Government.”

Referințe bibliografice

Bibliographical references

1. Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218 din 24.10.2008, În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 78-84 din 17.03.2017.
2. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1273 din 23.11.2016 cu privire la aprobarea completărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 405-414 din 25.11.2016.
3. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 294 din 17.03.1998 cu privire la executarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.406-II din 23 decembrie 1997. În:

- Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 30-33 din 09.04.1998.
4. Ordinul MAI nr. 51 din 23.02.2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind mecanismul de colectare, gestionare și termenul de virare la bugetul de stat a amenzilor încasate la locul constatării contravenției, În: Monitorul Oficial al RM nr. 277-284 din 27.07.2018.
 5. Ordinul MAI nr. 118 din 05.05.2017 cu privire la aprobarea formularului chitanței de încasare a amenzii la locul constatării contravenției. În: Monitorul Oficial al RM nr. 335-339 din 15.09.2017. (http://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=103157&lang=ro, accesat la data de 28.12.2019).
 6. Antoci A., Particularitățile aplicării și achitării amenzii contravenționale. În: Strategia dezvoltării inofensive din perspectiva toleranței biotice: analiză teoretico-metodologică, p. 105-111. (http://repository.utm.md/bitstream/handle/5014/6808/Conf_StiinteSocioUmanist2018_pg105_111.pdf?sequence=1&isAllowed=y, accesat la data de 28.12.2019)
 7. <http://border.gov.md/index.php/ro/3725-precizare-privind-chitanta-de-incasare-a-amenzii-la-locul-constatariei-contravenției> (accesat la data de 28.12.2019).

Despre autor

Vasile ZAVATIN,
*doctor în drept, conferențiar universitar
la Catedra „Drept polițienesc și securitate publică”
a Academiei „Ștefan cel Mare”
a MAI al Republicii Moldova,
tel. 079402959,
e-mail: zavatinvasile1@gmail.com*

About author

Vasile ZAVATIN,
*PhD, associate professor
of the Chair “Police Law and Public Security”
of the Academy “Ștefan cel Mare”
of the MIA of the Republic of Moldova,
tel. 079402959,
e-mail: zavatinvasile1@gmail.com*